

VRIJHEIDSCOLLEGES 2019
Projectverslag

Dieuwertje Blok tijdens het eerste kidscollege

1. INLEIDING

Van 2 april tot en met 5 mei 2019 vond de zevende editie van de Vrijheidscolleges plaats. In een serie van 45 colleges toerden sprekers door het hele land. Door de uitbreiding naar Nijmegen deden er nu twaalf (elf in 2018) van de Bevrijdingsfestivals mee: Almere, Amsterdam, Assen, Den Bosch, Den Haag, Groningen, Nijmegen, Utrecht, Vlissingen, Wageningen, Leeuwarden en Zwolle.

Tien inspirerende sprekers gaven colleges met als inspiratiebron de Four Freedoms van Roosevelt. **Jonathan Holslag** sprak over de verdediging van onze Westerse waarden, **Charles Groenhuisen** over de geschiedenis van de Four Freedoms van Roosevelt, **Natascha van Weezel** over haar Joodse achtergrond en de kracht om te verbinden, **Sinan Can** over zijn reizen in het Midden-Oosten en de erfenis van de Arabische lente, **Aafke Romeijn** over het belang van Europa, **Rajae El Mouhandiz** over identiteit en culturele achtergrond, **Ozcan Akyol** over journalistieke vrijheid, **Ronald Giphart** over het Utrechtse studentenverzet en **Dieuwertje Blok** tijdens het eerste kidscollege over welke verantwoordelijkheden vrijheid met zich meebrengt.

'Mijn moeder heeft na WOII, toen ze weer vrij was, een keuze gemaakt. Ze is niet gaan haten en heeft zich niet van de wereld afgekeerd. Ze is vooral blijven geloven in een betere toekomst en dat je daar zelf aan moet werken. Ze heeft die vrijheid niet voor lief genomen, maar er een werkwoord van gemaakt door er op haar manier voor te waken dat die bevrijding niet voor niets is geweest.'

Dieuwertje Blok

Van elke spreker is het Vrijheidscollege opgenomen en terug te kijken via: [Vrijheidscolleges 2019](#). Deze registraties werden tevens geplaatst als podcast op [TXRadio.nl](#).

Over de Vrijheidscolleges 2019 is een [aftermovie](#) gemaakt. Er kwamen 4224 bezoekers naar de colleges.

Veel sprekers werden uitgenodigd om in de landelijke media te vertellen over hun Vrijheidscolleges: o.a. Dieuwertje Blok en Sinan Can in M, Jonathan Holslag en Charles Groenhuisen in Spraakmakers, Natascha van Weezel en Charles Groenhuisen bij Tijd voor Max, Natascha van Weezel bij de Nieuwe Maan, Dieuwertje Blok in Nooit meer slapen en Sinan Can bij Zapp Live.

Daarnaast werd een samenvatting van het college van Jonathan Holslag geplaatst in de Volkskrant.

Talkshow De Nieuwe Maan met Natascha van Weezel 26-04-2019

NPO: M talkshow met Margriet van der Linden 3-05-2019

M talkshow met Margriet van der Linden, Sinan Can & Dieuwertje 4-04-2019

Tijd voor Max: 'Leren over Vrijheid': Charles Groenhuisen en Natascha van Weezel, 30-04-2019

De totale mediawaarde van alle persartikelen tussen half maart en 6 mei 2019 is €119.719,36,- en vertegenwoordigt een oplagebereik van 12.485.322 (bron Mediaweb.eu). Zie de bijlage voor het persoverzicht.

2. OVER DE VRIJHEIDSCOLLEGES

De Vrijheidscolleges zijn een jaarlijkse serie lezingen van bekende opiniemakers en denkers met de 'Four Freedoms' van Roosevelt als inspiratiebron. In samenwerking met de Bevrijdingsfestivals en hun partners brengen de Vrijheidscolleges een publiek op de been voor deze fundamenteën van onze rechtstaat en democratie. In de aanloop naar 5 mei en op de Bevrijdingsfestivals zelf worden colleges georganiseerd gericht op verschillende doelgroepen.

2.2. UNIEK AAN DE VRIJHEIDSCOLLEGES

- landelijke spreiding via de Bevrijdingsfestivals (twaalf festivals in 2019)
- inhoudelijke en actuele bijdrage aan debat over (on)vrijheid

- exposure van de inhoud: offline in o.a. scholen, bibliotheken en festivals; online via videoregistraties
- gratis lesmateriaal beschikbaar voor diverse onderwijsniveaus
- digitaal archief van nu 51 Vrijheidscolleges permanent terug te kijken
- veel lokale samenwerkingspartners

3. THEMA FOUR FREEDOMS

Op 6 januari 1941 sprak president Franklin Delano Roosevelt in Washington de 'Four Freedoms'-rede uit, waarin hij vier vrijheden formuleerde die voor iedereen ter wereld zouden moeten gelden en die nog steeds actueel zijn: Freedom from Fear, Freedom from Want, Freedom of Speech & Expression en Freedom of Worship. Ruim 75 jaar later zijn de Vrijheid van Meningsuiting en van Religie, en de Vrijwaringen van Gebrek en Angst nog altijd relevant en essentieel: het zijn vier waarden waarop onze samenleving gebaseerd is.

Het zijn waarden die ons voorhouden hoe we met elkaar omgaan, dat we gelijkwaardig zijn en dat we respect en betrokkenheid moeten tonen voor elkaar. Dat gaat niet alleen over gebeurtenissen in het verleden, dat gaat ook over het debat van vandaag de dag: over identiteit, over populisme, over Palestijnen en Israël, over mensenrechten, Europa, milieu, etniciteit en meer.

4. PROGRAMMA

4.1. SPREKERS 2019

Dit jaar waren er tien sprekers waaronder wederom een spreker uit het buitenland: Jonathan Holslag. De samenwerking van de Bevrijdingsfestivals met regionale partners resulteerde in een waaier aan locaties waar de colleges werden gehouden: middelbare scholen, roc's, hbo's, universiteiten, theaters, poppodia, bibliotheken en natuurlijk de Bevrijdingsfestivals zelf.

De sprekers waren in onderwerpkeuze en aanpak zeer uiteenlopend. Het resulteerde in een geschiedenisles van Charles Groenhuijsen, een wetenschappelijke verhandeling van hoogleraar Jonathan Holslag en een persoonlijke benadering van Natascha van Weezel. Net als afgelopen jaren werden sprekers niet meer gelinkt aan een specifieke Freedom. Ze konden als onderwerp zelf een interpretatie van een van deze Freedoms of de relatie daartussen kiezen. Ook werd de thema's 100 jaar kiesrecht, Vrijheid geef je door en de Europese verkiezingen meegegeven als inspiratiebron.

De 10 sprekers en hun onderwerpen:

Jonathan Holslag (openingscollege)

De Belgische politicoloog en Chinakenner Jonathan Holslag (1981) wil graag dat wij leren van het verleden en in actie komen. Vroeger dachten we dat globalisering en wereldwijd kapitalisme autoritaire regimes zouden veranderen. Dat in autoritaire landen het economisch en politieke bestel, door onze manier van handel drijven, vrijer zouden worden. Maar vandaag de dag zien we dat autoritarisme dankzij globalisering juist opnieuw in opmars is; dat in steeds meer landen de Trias Politica onder druk staat en er geen scheiding is tussen de wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht. De vrije wereld heeft het autoritarisme middels de globalisering sterk gemaakt en vooral zijn eigen Verlichtingswaarden, zoals democratie, persoonlijke vrijheid, en persoonlijke emancipatie, te grabbel gegooid. In het buitenlands beleid was er geen sprake van strijdlustig liberalisme, maar van opportunistische laksheid. Tijdens handelsdelegaties werden bijvoorbeeld mensenrechten schoorvoetend, en pas na veel publiek debat, in een bijzinnetje besproken. In het binnenland werd de periode van voorspoed amper benut om burgers te emanciperen, of om een transparante, vrije en menswaardig markt te realiseren. De strijd voor het behoud van de vrijheid wordt moeilijk. Niet alleen omdat we een aantal generaties nauwelijks hebben uitgelegd waarom die vrijheid zo kostbaar is, maar ook omdat het liberalisme vooral plaats heeft gemaakt voor zielloos materialisme. Jonathan Holslag verzorgde het openingscollege op 2 april in Tivoli Vredenburg.

Aafke Romeijn

Aafke Romeijn kijkt voor haar college naar vrijheid binnen Europa. Als het woord Europa valt, beginnen mensen al snel over de knellende bureaucratie van de Europese Unie, onbegrijpelijke regeltjes, humanitaire drama's langs de grenzen van het continent en pogingen om te ontsnappen aan het collectief, zoals de Brexit. Het lijkt wel of Europa een gemeenschap is geworden om je aan te ontworstelen of om moreel afstand van te nemen. Maar wat zou Europa kunnen betekenen voor onze individuele en collectieve vrijheid? Met de Europese verkiezingen in het vooruitzicht buigt Aafke Romeijn zich over de vraag; Is Europa een imaginaire gevangenis of de sleutel tot een vrijere wereld?

Sinan Can

De Arabische lente leek een ommekeer in het Midden-Oosten. Eindelijk werden dictators één voor één afgezet. Er zou eindelijk democratie, vrijheid en gelijkwaardigheid komen. Maar nu, 8 jaar later, kunnen we vaststellen dat de 'lente' is mislukt. Daar zijn verschillende oorzaken voor. En een daarvan is dat dictaturen niet zomaar zijn ontstaan. Dat democratieën niet van de grond komen in het Midden-Oosten, is als je goed naar de geschiedenis kijkt, vaak logisch.

Tijdens zijn vrijheidscollege vertelt Sinan Can over landen als Libië, Tunesië, Egypte, Irak en Syrië. Hij beschrijft de achtergrond en de geschiedenis van de dictaturen in die regio. Hij laat zien hoe mensen ermee leven en wat het betekent om te moeten leven met de angst en repressie die een dictatuur met zich meebrengt. En hij vertelt over mensen die zich, ondanks alles, verzetten en soms grote offers brengen.

Ozcan Akyol

Hoewel de vrijheid van expressie als vanzelfsprekend wordt ervaren, zal Özcan Akyol in zijn college laten zien dat de praktijk weerbarstiger is. Hij put uit ervaringen die hij opdeed als auteur, columnist en televisiepresentator. Hieruit blijkt dat toenemend tribalisme in onze samenleving verschillende vormen van vrijheden onder druk zet. Wat opvalt is dat geen enkel groep – links of rechts, atheïstisch of gelovig – een monopolie op ondermijning van onze vrijheden heeft. De extremen hebben eigenlijk vrij veel gemeen: ze bedienen zich dikwijls van dezelfde methodiek. Dit maakt het werk van kunstenaars, denkers en politici almaar moeilijker. Is onze maatschappij zich hiervan bewust? Misschien wel. De vraag die daarop volgt en veel interessanter is: vinden we de ondermijning van verworven vrijheden wel écht zorgwekkend?

Ronald Giphart

Ronald richt zich in zijn college op het studentenverzet tijdens de Tweede Wereldoorlog. In 2003 was Ronald Giphart ver op weg met de studie voor een roman over het studentenverzet in Utrecht. Zijn aantekeningen en zijn laptop werden gestolen. De roman kwam er niet. Toch bleef het thema hem boeien. Het verzet van studenten in Utrecht was namelijk veel groter dan in andere universiteitssteden in Nederland. De Universiteit Utrecht bleef, in tegenstelling tot andere universiteiten in het land, open tot 1943. Er waren studenten en professoren die zich aanpasten aan de eisen van de bezetter, maar sommigen waren ook opstandig. Buiten het beeld van de Duitsers organiseerden studenten diverse verzetsdaden. Eén van de bekendste verzetshelden is Frits Jordens, die onder andere ruim 400 Joodse kinderen redde. Ook verzetsuitgeverij De Bezige Bij was een initiatief van Utrechtse studenten. Giphart gaat, tijdens zijn vrijheidscollege, in op het ontstaan, de rol en de werkwijze van deze jonge verzetshelden. En hoe het is afgelopen.

Natascha van Weezel

Natascha's opa was haar held. Hij vluchtte vanuit Polen naar Nederland en daarna via Frankrijk naar Zwitserland, om uit handen te blijven van het naziregime. Hij leerde haar trouw te blijven aan haar idealen. In haar poëziealbum schreef hij: "Lieve Tascha, onthoud dit goed: wit of zwart, arm of rijk, alle mensen zijn gelijk." Maar ten opzichte van het Palestijns-Israëliësch conflict, was het voor Natascha lange tijd een worsteling. Ze weet dat Israëliërs heel bang zijn voor Palestijnen, en Palestijnen heel boos op Israëliërs. Toch viel het haar op dat haar Israëliëse vrienden nog nooit een Palestijn ontmoet hadden. En andersom. Dus ging Natascha zelf op zoek. Ze reisde op de fiets van Israël naar de Westbank, en sprak met iedereen. Van de familie van Palestijnse aanslagplegers ('martelaren') tot Instagram-influencers die gesponsord worden door de Israëliëse wapenindustrie, van Joodse nederzettingbewoners, tot Palestijnse stedenbouwers.

Stephan Sanders

Sinds een aantal jaar gaat Stephan Sanders naar de katholieke kerk en gelooft hij daadwerkelijk. Maar religie raakt volgens hem aan twee verschillende vrijheidsconcepties. Het Engels kent bijvoorbeeld 'freedom of religion' en 'freedom from religion'. Het eerste wil zeggen godsdienstvrijheid. Het tweede komt neer op de vrijwaring van religie of godsdienst. Je mag geloven wat je zelf wilt. Je mag leven zonder

geloof, of zonder dat een geloof aan je wordt opgedrongen. Dit raakt aan de vrijheid van meningsuiting. Als niet-gelovige kun je denken dat daaronder ook de godsdienstvrijheid is gegarandeerd. Maar een religie is geen mening met argumenten, maar een 'geloof' of 'overtuiging', waar redelijkerwijs geen sluitend bewijs voor kan worden gegeven. Iets 'vinden' is iets anders dan iets geloven. Sanders' vrijheidscollege gaat over deze twee vrijheden; over hoe ze samenhangen en hoe ze soms ook botsen.

Dieuwertje Blok

Vrijheid lijkt in onze tijd vanzelfsprekend, maar Dieuwertje Blok weet door haar familiegeschiedenis dat deze waarde zeer kwetsbaar is. Blok deelt in dit speciale kindercollege haar visie op vrijheid aan de hand van haar eigen levensverhaal. Haar oma was Joods. Tijdens de Tweede Wereldoorlog waren haar grootouders gedwongen om onder te duiken. Haar moeder was toen nog een kind. Blok: *"Dankzij hulp van heel moedige mensen hebben ze de oorlog overleefd. Alle andere familie heeft, op één niet na, de oorlog niet overleefd, omdat ze werden vermoord. Als je zo'n grote onvrijheid hebt meegemaakt, weet je als geen ander wat vrijheid betekent."*

Charles Groenhuijsen

De journalistiek heeft de taak misstanden aan het licht te brengen. Goed nieuws is geen nieuws, en daarom zijn kranten en nieuwsbulletins gevuld met problemen. Dat nieuws vormt onze blik op de wereld. Die is vooral negatief, pessimistisch. Er is niks dat beter verkoopt dan angst. (Sociale) media hebben er hun verdienmodel van gemaakt. Maar de wereld staat er veel beter voor dan we voorgespiegeld krijgen. Er zijn minder gewapende conflicten, er is minder honger, er komen minder mensen om bij natuurrampen. Steeds meer mensen krijgen toegang tot onderwijs en onnoemlijk veel informatie. Dat leidt tot een ongekende positieve ontwikkeling. Journalisten hebben de verantwoordelijkheid om mensen dit optimistische verhaal te vertellen, de langere termijn ontwikkelingen te beschrijven en de mens niet onnodige angst aan te praten. Een eerlijk verhaal bestaat uit wat er mis is, maar zeker ook wat er goed gaat. Groenhuijsen beschrijft in zijn college diverse positieve ontwikkelingen in de wereld, en welke rol media zouden kunnen nemen om bij te dragen aan een wereld waarin mensen minder bang zullen zijn.

Rajae El Mouhandiz

Rajae gaat in haar college in op de vrijheid die vrouwen mogen innemen om te worden wie of wat ze willen zijn. Daarnaast zal ze vanuit haar rol als kunstenaar ook het belang van artistieke vrijheid benadrukken. Hierbij betreft ze haar eigen levensloop en put ze uit zowel de individualistische westerse waarden als het collectieve oosterse denken.

4.2. LANDELIJKE OPENING

Net als voorgaande jaren vond de landelijke opening plaats in TivoliVredenburg in Utrecht. Voor dit openingscollege vroegen we de Belgische hoogleraar Jonathan Holslag. Op het college werd gereflecteerd door gastsprekers Charles Groenhuijsen en Aafke Romeijn. De moderatie was in handen van Sophie Derksen. De dag na het college plaatste de Volkskrant een samenvatting van Holslags college, op de dag zelf spraken Charles Groenhuijsen en Jonathan Holslag in het Radio 1 programma Smaakmakers.

4.3. LESMATERIAAL

In 2019 realiseerden we eindelijk de lang gekoesterde wens om Four Freedoms-lesmateriaal te maken het voortgezet onderwijs. In samenwerking met Prodemos ontwikkelden we de nieuw lesmateriaal geschikt voor leerlingen van VMBO-TL, HAVO, VWO en MBO niveau 3 en 4. Deze lesbrieven en videomateriaal zijn gratis te downloaden via de website.

Al eerder verzamelden we onderwijsmaterialen op onze site van verschillende landelijke aanbieders als School TV, Prodemos en het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Meer informatie via <http://www.vrijheidscolleges.nl/onderwijs>.

JONGERENPANEL

In 2018 zijn we gestart met een jongerenpanel dat we hebben betrokken bij de programmering. Helaas is het deze editie vanwege gebrek aan tijd en onduidelijke toezeggingen van financierders niet gelukt om dit panel te organiseren. We willen dit in 2019 weer oppakken.

5. OVERZICHT VRIJHEIDSCOLLEGES 2019 EN BEZOEKERSAANTALLEN

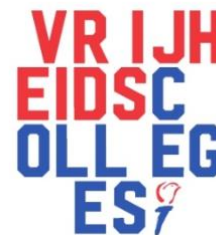
Datum	Spreker	Locatie	Aantal bezoekers
2-apr	Jonathan Holslag	TivoliVredenburg	200
4-apr	Ozcan Akyol	De Nieuwe Bibliotheek	100
8-apr	Dieuwertje Blok	Groninger Forum	150
8-apr	Dieuwertje Blok	Groninger Forum	150
8-apr	Dieuwertje Blok	Theater Geert Teis	250
8 april	Aafke Romeijn	Artez Hogeschool voor de Kunsten	50
10-apr	Dieuwertje Blok	IepenUP live - Neushoorn	55
10-apr	Sinan Can	Stadkamer	130
11-apr	Sinan Can	Paradox	120
11-apr	Ronald Giphart	Hogeschool Windesheim Flevoland	40
14-apr	Dieuwertje Blok	Bibliotheek Utrecht	90
15 april	Charles Groenhuijsen	Radboud Universiteit	40
15 april	Aafke Romeijn	Bibliotheek Escamp Den Haag	22
16-apr	Aafke Romeijn	De Nieuwste School	80
16-apr	Ronald Giphart	Bblthk Wageningen	100
16-apr	Rajae el Mouhandiz	MBO Utrecht	70
17-apr	Ozcan Akyol	IepenUP live - Neushoorn	100
18 april	Ronald Giphart	Museum Het Belfort, Sluis	40
18-apr	Rajae el Mouhandiz	Montessori College Oost	70
19 april	Natascha van Weezel	Vadercentrum Adam	100
23-apr	Stephan Sanders	Bblthk Wageningen	100
23-apr	Natascha van Weezel	Stadhuis	200
23-apr	Ozcan Akyol	Stadhuis	200
24-apr	Ozcan Akyol	HZ University of Applied Sciences	180
24 april	Natascha van Weezel	Bibliotheek Emmen	60
25-apr	Rajae el Mouhandiz	Koning Willem I College	50
25 april	Ronald Giphart	Bibliotheek Hoogeveen, De Verhalenwerf	34
28-apr	Aafke Romeijn	Groninger Forum	60
30-apr	Natascha van Weezel	Bblthk Wageningen	100
1-mei	Natascha van Weezel	IepenUP live - Neushoorn	75
5-mei	Natascha van Weezel	Bevrijdingsfestival Amsterdam - Ketelhuis	105
5-mei	Ozcan Akyol	Bevrijdingsfestival Amsterdam - Ketelhuis	98
5-mei	Aafke Romeijn	Bevrijdingsfestival Amsterdam - Ketelhuis	50

5-mei	Ozcan Akyol	Bevrijdingsfestival Brabant	200
5-mei	Stephan Sanders	Bevrijdingsfestival Drenthe	60
5-mei	Stephan Sanders	Befrijdingsfestival Fryslân	60
5-mei	Sinan Can	Bblthk Wageningen	190
5-mei	Sinan Can	Bibliotheek De Mariënborg Nijmegen	300
5-mei	Charles Groenhuijsen	Bevrijdingsfestival Groningen	100
5-mei	Charles Groenhuijsen	Bevrijdingsfestival Flevoland	80
5-mei	Ronald Giphart	Bevrijdingsfestival Overijssel	250
5-mei	Natascha van Weezel	Bevrijdingsfestival Utrecht	200
5-mei	Aafke Romeijn	Bevrijdingsfestival Zeeland	75
5-mei	Ronald Giphart	Bevrijdingsfestival Den Haag	50
Totaal			4224

5. MARKETING EN COMMUNICATIE

5.1. HUISSTIJL

De in 2017 ontwikkelde huisstijl werd in 2019 doorgezet in alle uitingen van Vrijheidscolleges waardoor de herkenbaarheid van het project groter werd. Ook bij verschillende televisieprogramma's zoals M was het logo goed in beeld.

5.2. FOTO EN VIDEO

Jelmer de Haas fotografeerde in opdracht vier Vrijheidscolleges: De landelijke opening in TivoliVredenburg, Dieuwertje Blok in de Bibliotheek Utrecht, Rajae El Mouhandiz op MBO Utrecht, Natascha van Weezel op het Bevrijdingsfestival Utrecht. Dirk de Graaff (Vers TV) maakte van elke spreker een videoregistratie en verzorgde de aftermovie.

5.3. WEBSITE

De website kreeg een onderhoudsupdate en was basisplek waar bezoekers hun informatie konden vinden over sprekers en reserveringen konden maken.

5.4. PUBLICITEITSMATERIAAL

Publiciteitsmiddelen werden door de vormgever van de huisstijl ontworpen: Loudmouth. Voor elke provincie werd een roll-up-banner gemaakt als branding op de podia met alle logo's van de subsidienten. Er werd een algemene flyer gemaakt ter promotie van alle colleges. Voor online werden per spreker facebookbanners gemaakt. Er was per spreker een online map beschikbaar met informatie over de sprekers, banners en beeldmateriaal. Zo konden partijen dit zelf inzetten ter lokale promotie van hun event. Bovendien maakte Loudmouth voor een aantal Bevrijdingsfestivals flyerontwerpen voor door hen georganiseerde colleges. De festivals konden die zelf laten drukken en/ of online gebruiken.

5.5. MEDIA

We hebben drie soorten persberichten uitgestuurd; aankondiging van de sprekers, een persbericht met accent op de opening en Jonathan Holslag en een persbericht met accent op 5 mei. Verder hebben we veel media direct benaderd met een pitch op maat; een invalshoek die past bij hun medium.

14 februari 2019: **Ruim 40 Vrijheidscolleges in heel Nederland**
Özcan Akyol, Charles Groenhuijsen, Natascha van Weezel en Dieuwertje Blok spreken tijdens Vrijheidscolleges

6 maart 2019: **Jonathan Holslag opent 7e editie Vrijheidscolleges**
“We hebben meerdere generaties niet uitgelegd waarom vrijheid kostbaar is”

25 maart 2019: **Jonathan Holslag opent 7e editie Vrijheidscolleges**
“We hebben meerdere generaties niet uitgelegd waarom vrijheid kostbaar is”

27 april 2019: **Colleges over vrijheid op bevrijdingsfestivals**
Vrijheidscolleges op 5 mei van Sinan Can, Özcan Akyol, Charles Groenhuijsen, Natascha van Weezel, Ronald Giphart, Stephan Sanders en Aafke Romeijn

De organiserende Bevrijdingsfestivals verzorgden de regionale pr voor hun eigen colleges. Dit resulteerde in aankondigen en verslagen in de regionale en lokale media. Met enkele festivals hebben we intensief contact gehad om meer media te bereiken. Zoals in Groningen in verband met de eerste kidscolleges van Dieuwertje Blok en in Zeeland hebben we geholpen met het schrijven van een persbericht.

5.6. NIEUWSBRIEF

De nieuwsbrief vormt een service voor relaties en trouwe volgers van de Vrijheidscolleges. De inhoud is vooral een bundeling met handige links van eerder via andere media bekendgemaakt nieuws. We zijn dit jaar overgestapt van YMLP op MailChimp, omdat het er visueel aantrekkelijker uit. Ziet. De vormgevers hebben een template gemaakt in onze huisstijl. In 2018 hadden we 1087 abonnees. We zijn enorm gegroeid, naar 2093 abonnees op 23 mei 2019. De nieuwsbrief wordt goed gelezen.

Overzicht verstuurd nieuwsbrieven:

15 februari 2019:	Dit zijn de sprekers van de Vrijheidscolleges 2019; Ozcan Akyol, Charles Groenhuijsen, Dieuwertje Blok e.a.
22 maart 2019:	Opening Vrijheidscolleges 2019 op 2 april Jonathan Holslag, Aafke Romeijn & Charles Groenhuijsen in TivoliVredenburg
13 april 2019:	Eerste college staat online / Win Turis van Özcan Akyol
23 april 2019:	Vrijheidscolleges als TXTradio Podcast & lesmateriaal 'De vrijheden in beeld'
30 april 2019:	Handig overzicht 5 mei colleges & win 'Vrede en Oorlog' van Jonathan Holslag!
16 mei 2019:	Alle colleges nu online terug te kijken Extra colleges najaar 2019

5.7. ONLINE VIDEO-ARCHIEF

De videoregistraties die van de colleges zijn gemaakt, zorgen voor een groter bereik dan alleen in de zalen en op de festivals. De colleges zijn zo het hele jaar beschikbaar. Ze vormen samen met de registraties van eerdere jaren een digitaal archief van nu 51 colleges over de Four Freedoms.

Alle video's zijn inmiddels 179.585 keer bekeken en mensen kijken gemiddeld 21.04 minuten. Dat zou kunnen impliceren dat veel kijkers colleges uitkijken.

Maarten van Rossem blijft veruit de populairste spreker: met twee colleges (2015 en 2017) heeft hij tot mei 2019 maar liefst 71.628 views getrokken voor zijn 2017 college en 61.285 voor zijn 2015 college. De registraties staan op www.vrijheidscolleges.nl/videoregistraties. (of eigen [YouTube-kanaal](#))

Totaal aantal views sinds 2015: 179.585

De 10 colleges van 2019 zijn tussen 3 mei en 10 mei online geplaatst. In 2019 publiceren we de audio van de Vrijheidscolleges als podcast op TXTradio.nl.

Views op YouTube van alle Vrijheidscolleges sinds 2015 (peildatum 23 mei 2019):

2015		2016		2017		2018	
spreker	kijkers	spreker	kijkers	spreker	kijkers	spreker	kijkers
						<i>mei 2018</i>	
Gerdi Verbeet	476	Lodewijk Asscher	247	Maarten van Rossem	61.285	Femke Halsema	1417
Petra Stienen	2189	Mostafa Hilali	1187	Eric Corton	945	Anousha Nzume	147
Yassin Elkorkani	2626	Vincent Bijlo	330	Frank Furedi	211	Ali Rizvi	58
Arend Jan Boekstijn	1096	André Manuel	10.509	Sunny Bergman	3047	Massih Hutak	143
Jan Jaap van der Wal	4032	Henk van Houtum - verwijderd 19juli2017	95	Prem Radhakishun	2924	Herman Pleij	1772
Maarten van Rossem	71.628	Mardjan Seighali	245	Naema Tahir	784	Tinkebell	83
Ton Koene	225	Ancilla Tilia	1620	Boris van der Ham	247	Jan Terlouw	358
Ad van Liempt	381	Zihni Ozdil	359	Fidan Ekiz	642	Afshin Ellian	241
Sheila Sitalsing	285	Dominee Gremdaat	293	Dolf Jansen	1892	Joseph Oubelkas	1814

Arend Jan Boekestijn, Zwolle	1085	Jessica Durlacher	327	Simone van Saarloos	637	Lucas De Man	362
	84.023		15.212		72.614		7.735

Het aantal views op Youtube is in 2018 gedaald, dit komt waarschijnlijk, omdat het algoritme is veranderd. Youtube laat de content van kanalen die regelmatig uploaden aan meer mensen zien. Dus dat wij maar 1x per jaar colleges uploaden werkt tegen ons.

SOCIAL MEDIA

De nadruk ligt op Facebook: de combinatie van informatieverstrekking en promotiemogelijkheden is daar voor de Vrijheidscolleges het meest efficiënt. Met gerichte promotieacties, in nauwe samenwerking met de PR-medewerkers van de organiserende Bevrijdingsfestivals en in de juiste afgebakende doelgroepen, werden de colleges onder de aandacht gebracht van potentieel belangstellenden. Ook de festivals stimuleerden zo het aantal reserveringen. Opvallend was het vele malen intensievere gebruik van 'events' op Facebook. De bevrijdingsfestivals konden de doelgroep daarmee direct stimuleren tot bezoek.

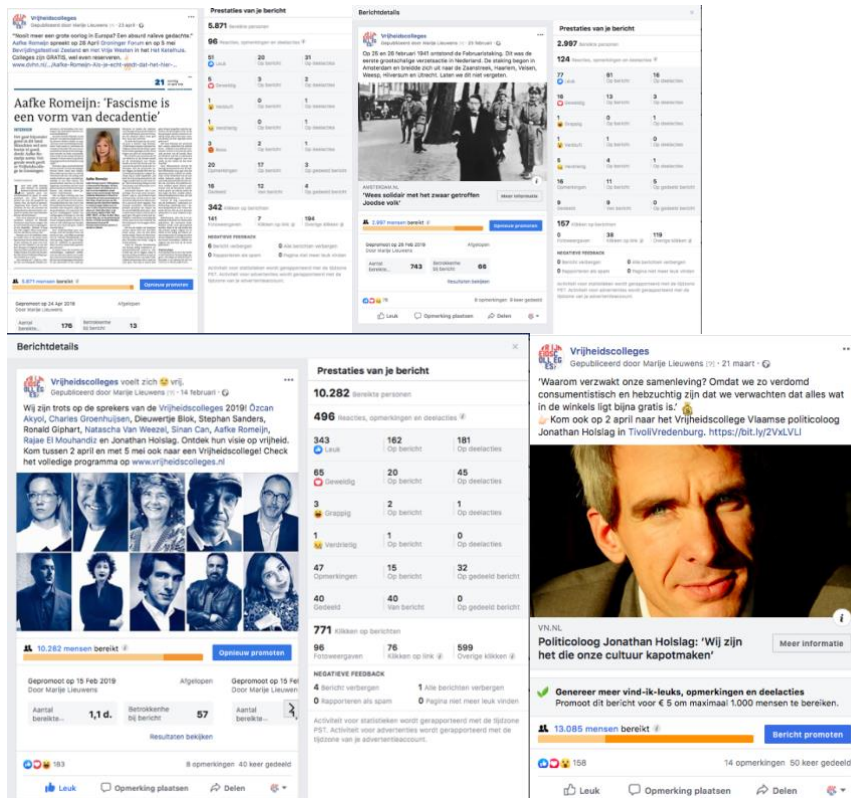
Facebook (aantal volgers: 2494)

Op Facebook zijn we van 2191 (31 mei 2018) volgers gegroeid naar 2494 volgers (22 mei 2019). Het organische bereik per bericht was dit jaar vele malen hoger, met pieken op 14 februari (ruim 10.300) en 21 maart (ruim 13.085) artikel over Jonathan Holslag. We hebben dit jaar minder vaak advertenties gekocht op Facebook.

Opvallend was welke berichten goed scoorden. Op onze social media deden de berichten over Holslag het opvallend goed. Zo werd het interview met hem in Vrij Nederland heel goed gedeeld en zijn opinie-artikel in De Volkskrant naar aanleiding van zijn Vrijheidscollege had een groot online bereik. Onze volgers houden blijkbaar wel van een beetje inhoud.

In *Dagblad van het Noorden* stond op 20 april een interview met Aafke Romeijn "Fascisme is een vorm van decadentie" en dit artikel kreeg veel 'likes' via social media en bereikte via onze Facebook 5871 mensen.

Voorbeelden posts:

Twitter (aantal volgers: 167)

Twitter wordt vooral gebruikt als verwijzing naar de website, voor reserveringen en video's terugkijken etc. Onze tweets hebben geen groot bereik, maar worden wel vaak als voorbeeld overgenomen door Bevrijdingsfestivals en andere locaties. Die tweets hebben wel een redelijk bereik.

Instagram (aantal volgers: 209)

Instagram is in 2019 een veel belangrijker medium geworden. Wij hebben het beperkt ingezet, omdat het bouwen van een account met genoeg volgers om impact te hebben, bijna een fulltime baan is. We hebben Instagram vooral gebruikt om onze locaties/partners te steunen met likes/hartjes en ook hier zijn onze berichten vaak overgenomen als voorbeeld. Het medium heeft vooral goed bereik onder Bevrijdingsfestivals en andere organisaties rond het thema 'Vrijheid' en '4 en 5 mei'. Onze sprekers hebben wel grote achterban op Instagram en deze noemden hun Vrijheidcolleges regelmatig in hun Instagram Stories; zoals Ozcan Akyol (19.000), Sinan Can (23.000), Rajae Mouhandiz (12.2000), Aafke Romeijn (3156). Dit was een invloedrijke vorm van promotie en toonde ook hun persoonlijke betrokkenheid bij de Vrijheidscollages.

6. ORGANISATIE

De Vrijheidscollages worden georganiseerd door Stichting Vrijheidscollages in nauwe samenwerking met de Bevrijdingsfestivals van Utrecht, Overijssel, Gelderland, Noord-Holland, Brabant, Groningen, Flevoland, Friesland en Zeeland, Drenthe, Gemeente Nijmegen en de Haagse Vrijheidsweken (Bevrijdingsfestival Den Haag en ProDemos). De Vrijheidscollages zijn in 2013 opgericht door Bevrijdingsfestival Utrecht, Vrede van Utrecht en Forum. Landelijke partners is het Nationaal Comité 4 en 5 Mei.

Het stichtingsbestuur bestaat uit: Ed Dumrese, directeur Slot Loevenstein en oud-directeur Bevrijdingsfestival Wageningen, Gerda Bosdriesz, hoofd ProDemos Academie en Diederik van der Meide,

directeur Bevrijdingsfestival Groningen.

Het bestuur hield toezicht op de activiteiten van de stichting Vrijheidscolleges. De dagelijkse activiteiten werden verricht door Esther Lubberding (www.estherlubberding.nl) projectleiding, Marije Lieuwens marketing en communicatie, Jasmijn Vreeburg, producent. Nieuw dit jaar was de toevoeging van een programmamaker aan het team, Jelmer Uitentuis.

In 2017 is besloten een comité van aanbeveling op te richten dat lobbywerk kan verrichten voor de Vrijheidscolleges. Op dit moment hebben oud-sprekers Maarten van Rossem, Eric Corton, Boris van der Ham, Petra Stienen, Barbara Oomen en oud-burgemeester Jacques Wallage zitting in dit comité.

7. OVERZICHT PARTNERS

Het succes van de Vrijheidscolleges hangt mede samen met de lokale samenwerking met onderwijsinstellingen, debatcentra, poppodia en relevante media. Een van de instapenissen voor deelname aan de Vrijheidscolleges is het hebben van meerdere regionale partners.

Regionale partners:

1. Bevrijdingsfestival Den Haag: ProDemos, ROC Mondriaan, Vadercentrum Adam, Bibliotheek Escamp en Haagse Vrijheidsweken.
2. Bevrijdingsfestival Flevoland: Hogeschool Windesheim, Bibliotheek
3. Bevrijdingsfestival Gelderland: Bibliotheek Wageningen
4. Bevrijdingsfestival Groningen: Groninger Forum, Geert Teis Theater.
5. Bevrijdingsfestival Overijssel: Artez Hogeschool voor de kunsten, Stadskamer
6. Bevrijdingsfestival Utrecht: Bibliotheek, Tivoli Vredenburg, MBO Utrecht
7. Bevrijdingsfestival Zeeland: HZ University of applied science, Oude stadhuis Middelburg, Sluis
8. Bevrijdingsfestival Amsterdam: Ketelhuis, Montessori College Oost, Amsterdams Comité 4 en 5 mei.
9. Bevrijdingsfestival Brabant: Koning Willem 1 College, De Nieuwste School, Tilburg University/ Paradox
10. Bevrijdingsfestival Drenthe: Bibliotheek Emmen, Hoogeveen
11. Bevrijdingsfestival Friesland: De Neushoorn (Iepen up), Omroep Fryslan
12. Gemeente Nijmegen: Bibliotheek Nijmegen, Bevrijdingsmuseum, Radboud Universiteit/ HAN

8. FINANCIEN

Landelijke bijdrage

In 2019 ontving de stichting een bijdrage van €25.000,- van het Vfonds.

Bijdrage per provincie

Daarnaast dragen alle 12 Bevrijdingsfestivals maximaal €4500,- (bij afname van 4 colleges) per festival bij. Deze bijdrage wordt per provincie verschillend gefinancierd, zo komt de bijdrage van Drenthe vanuit de bibliotheken, in Friesland en Zeeland van de provincie en bij een aantal andere festivals via lokale fondsenwerving.

In Utrecht kende stichting Dialoog €3.000,- voor de landelijke opening in TivoliVredenburg toe.

Kaartverkoop

We hebben dit jaar op een aantal locaties met betaalde tickets om o.a. de no show tegen te gaan. Er werd hiervoor een landelijk eenduidige prijs gehanteerd van €5,- exclusief servicekosten.

- 2 april Landelijke opening/ Holslag – verkoop in eigen beheer van de stichting.
- 4 april in de Bibliotheek Almere/ Ozcan Akyol. De entree was €5,- en de avond was uitverkocht.
- 30 april in het Groninger Forum/ Aafke Romeijn. De entree was €5,-.

De opbrengsten van deze twee colleges waren voor de locatie zelf.

Uitgangspunt blijft dat alle colleges op onderwijslocaties en op 5 mei gratis toegankelijk moeten blijven en dat we een vast landelijke prijs afstemmen.

9. VRIJHEIDSCOLLEGES NAJAAR 2020

Na zeven edities zijn de Vrijheidscolleges uitgegroeid tot een vaste waarde in het betekenisvol herdenken en vieren. Steeds nieuwe partners sluiten zich aan en de aandacht vanuit landelijke media neemt toe. Door ieder jaar een aansprekende reeks sprekers te programmeren waarbij kwaliteit en laagdrempeligheid voorop staan, komen er steeds meer organisaties naar ons toe voor samenwerking. Ook gaan we een rol spelen in het programma 75 jaar vrijheid door met verschillende provincies programma te ontwikkelen.

Stichting Vrijheidscolleges
Utrecht, mei 2019